זהירות: הטרדה מינית ועבירות מין בקרב בני נוער

הורים ומחנכים רואים בתקופת הילדות והנעורים כתקופה תמימה הרחוקה ממודעות ועניין מיני, הדבר מקבל חיזוק מהספרות הרפואית, לפיה אחד המדענים החשובים בתורת האישיות, זיגמונד פרויד ראה במיניות בגילאים אלו חלק מהלא-מודע.

למרות זאת מתגלות לאורך השנים תופעות של התעללות מינית בקטינים אשר מתבצעות על ידי בני גילם (ובנוסף בידי בני משפחה מבוגרים או על ידי פדופילים).

כיום, כאשר בכל כיס נמצא מחשוב נייד בדמות טלפון סלולרי מתקדם, מתאפשר לכל תוקף פוטנציאלי להתחיל במסע ההטרדה בהודעה אשר חודרת כמעט כל מחסום ומגיעה ישירות לקטין. אופי הפגיעות המיניות שחווים קטינים ברשתות האינטרנט והסלולרית מגוון וכולל שימוש בשפה גסה, חשיפה לפורנוגרפיה, ביזוי מיני, איומים, פגיעה בפרטיות, מרמה והונאה.

שיטות ההתקרבות ורכישת האמון כוללות התחזות לאחר וגניבת זהויות, כך שעד שהנפגע\ת מזהה את אופי התקיפה נמסרים מצידו\ה פרטים רבים שמנוצלים לרעה ומשמשים בהמשך כנגדו\ה.

האוכלוסייה הפוגעת כוללת שני סוגים: קטינים המבצעים פגיעות מיניות חמורות כמו אינוס, מעשים מגונים ומעשי סדום, וגם קטינים שמבצעים פגיעות של הטרדה מינית והפצה או צפייה משותפת בפורנוגרפיה.

שתי תת-האוכלוסיות הללו מאופיינות בחתך גיל: קטינים שמלאו להם 12 שנים, שהינו גיל האחריות הפלילית הנהוג בשיטת המשפט בישראל; וקטינים שטרם מלאו להם 12 שנים.

מחקרים מלמדים כי מרבית הקטינים הפוגעים מינית אינם מתמחים בפגיעות מיניות אלא שהם מונעים מהפרעה אנטי סוציאלית כללית ובליקויים בכישורים התפתחותיים, עובדות המאפשרות טיפול ומניעה יעילה בתקופת הנעורים.

ניתן לראות כי קבוצת הקטינים שפוגעים מינית הינה הטרוגונית. בקבוצה זו נכללים קטינים המבצעים הן עבירות מין והן עבירות אחרות; ילדות המגיבות לפגיעה מינית שבוצעה בהן; נערים המתרגמים סקרנות מינית נורמלית למעשים אנטי סוציאליים; קטינים אימפולסיביים הפועלים מבלי לחשוב פעמיים; קטינים המתרגמים אי הסכמה להסכמה בשל תפיסה מוטעית של המושג; קטינים המחקים מצבים שראו במדיה; קטינים האדישים לתוצאות מעשיהם; קטינים בעלי מוגבלות נפשית; קטינים תחת השפעת אלכוהול או סמים; קטינים המושפעים בקלות מלחץ חברתי וכן גם קטינים בעלי סטייה מינית.

הפגיעות בנפגע העבירה הינן ארוכות טווח, משמעותיות ובעלות השפעה רחבה על כל תחומי חייו. ראויה

לציין גם הפגיעה החברתית הנגרמת כתוצאה מביצוען של עבירות מין.

מה ניתן לעשות? החובה החלה על נציגי הציבור והאחראים על הנוער הינה: למפות את הסיכונים המצויים בתחומם, להביא להסברת חובות וזכויות של מה "מותר" ומה "אסור". החלק המשמעותי הנדרש בעשיה הוא להטמיע בחשיבה ובשיח את זכויות האדם הבסיסיות, החובה לקיימן לצד הסיכון הפלילי והכללי בהימנעות מקיומן או בהפרתן.

עו"ד ד"ר לימור עציוני
www.LimorEzioni.com